

Personoplysninger

Få et hurtigt overblik

- Hvad er en personoplysning?
- Hvordan behandler man personoplysninger?
- Hvornår må man behandle personoplysninger?
- Personnummer (CPR-nummer)

1. Hvad er en personoplysning?

En personoplysning er enhver form for information, der kan henføres til en bestemt person – også selvom personen kun kan identificeres, hvis oplysningen kombineres med andre oplysninger.

Personoplysninger kan for eksempel være personnumre, registreringsnumre, et billede, en e-mailadresse, et telefonnummer, et fingeraftryk, en stemmeoptagelse, lægejournaler eller biologisk materiale, når det i praksis er muligt at identificere en person ud fra de pågældende oplysninger eller i kombination med andre personoplysninger. Man siger, at oplysningen er "personhenførbart".

Selvom oplysninger som navn eller adresse er erstattet af en kode, er det stadig en personoplysning, hvis koden kan føres tilbage til den oprindelige personoplysning. Det gælder, hvis oplysningerne er læsbare og kan identificere de personer, det drejer sig om. Dette kaldes ofte *pseudonymiserede oplysninger* og er fortsat omfattet af databeskyttelsesreglerne.

Når der er tale om oplysninger, der ikke vedrører en identificeret eller identificerbar fysisk person – eller hvis personoplysninger er gjort anonyme, så den registrerede ikke kan identificeres – kaldes dette ofte *anonymiserede oplysninger*. Det betyder, at man ikke må kunne genkende personerne ud fra oplysningerne eller ved kombination med andre oplysninger. Disse oplysninger er ikke længere omfattet af databeskyttelsesreglerne.

Der er ikke tale om en absolut grænse mellem anonymiserede oplysninger og personoplysninger. Det skal vurderes konkret, om en anonymisering er tilstrækkelig, eller om personen stadig er identificerbar. I denne vurdering, skal man tage alle hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for at identificere den pågældende person, i betragtning. Man skal også have for øje, om andre er i besiddelse af oplysninger, der gør det muligt at identificere den enkelte.

Der skelnes på databeskyttelsesområdet mellem følgende **tre typer af personoplysninger**:

Personoplysninger (ikke-følsomme oplysninger)

Væsentlige sociale oplysninger, andre private forhold, økonomi, skat, gæld, sygedage, tjenstlige forhold, familieforhold, bolig, bil, eksamen, ansøgning, CV, ansættelsesdato, stilling, arbejdsområde, arbejdstelefon, navn, adresse, fødselsdato mv.

Oplysninger om strafbare forhold

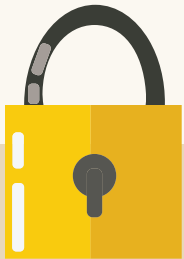
Oplysninger om strafbare forhold kan være en oplysning om, at en person har begået en bestemt lovovertrædelse, men det kan f.eks. også være en oplysning om, at en person har adresse i et fængsel.

Personoplysninger (følsomme oplysninger)

Race og etnisk oprindelse, politisk overbevisning, religiøs og filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold, genetiske data, biometriske mhp. entydig identifikation, helbredsoplysninger og seksuelle forhold eller seksuel orientering.

Opdelingen findes, fordi der gælder forskellige betingelser og procedurer for behandling af personoplysninger afhængig af oplysningernes følsomhed.

Bemærk i øvrigt, at personoplysninger som navn eller adresse, der normalt går under ikke-følsomme personoplysninger, kan i særlige tilfælde afdække følsomme oplysninger om bestemte personer.

1.1 Fortrolige oplysninger

Fortrolige oplysninger er en særlig kategori af oplysninger, der ikke nævnes udtrykkeligt i databeskyttelsesreglerne, men hvor særlige beskyttelsesbehov kan have betydning ved anvendelsen af databeskyttelsesreglerne. Fortrolige oplysninger vil endvidere ofte være underlagt særregulering i anden lovgivning. Personnummer (CPR-nummer) er en fortrolig oplysning, der er særskilt reguleret i databeskyttelsesloven.

Det afgørende for, om en oplysning skal anses for fortrolig, vil være en vurdering af, om oplysningen efter den almindelige opfattelse i samfundet bør være utilgængelig for offentlighedens kendskab, jf. straffelovens § 152 sammenholdt med forvaltningslovens § 27. Følsomme personoplysninger vil utvivlsomt være fortrolige oplysninger. Omvendt er en fortrolig oplysning ikke altid følsom.

Ikke-følsomme personoplysninger kan i visse situationer være fortrolige. Det gælder efter omstændighederne oplysninger om indtægts- og formueforhold, arbejds-, uddannelses- og ansættelsesmæssige forhold. Det samme gælder oplysninger om interne familieforhold, herunder oplysninger om f.eks. selvmordsforsøg og ulykkestilfælde. Oplysninger, der kan henføres til bestemte personer, og som ikke kan nægtes udleveret efter offentlighedsloven, vil ikke være af fortrolig karakter. Det gælder f.eks. oplysninger af rent objektiv karakter, såsom oplysninger om udstedelse af pas, kørekort, jagt-tegn mv.

2. Hvad er behandling af personoplysninger?

En behandling af personoplysninger kan have mange former. Begrebet er så bredt defineret, at du som regel vil anses for at udføre en behandling, så snart du kommer i kontakt med personoplysninger om andre.

En behandling omfatter enhver – først og fremmest elektronisk – håndtering af personoplysninger. Det kan f.eks. være indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring,

begrænsning, sletning eller tilintetgørelse af oplysninger.

Finder blot en af de nævnte former for håndtering af personoplysninger sted, vil der være tale om en behandling, som er omfattet af databeskyttelsesreglerne.

En behandling af personoplysninger kan således godt finde sted, selvom du ikke har læst eller aktivt anvendt de pågældende personoplysninger, f.eks. hvis du alene opbevarer personoplysningerne.

3. Hvornår må man behandle personoplysninger?

Når en offentlig myndighed eller en privat virksomhed mv. behandler personoplysninger, skal der altid være et retligt grundlag. Dette kaldes også en hjemmel.

Hjemlen afhænger af to ting:

- Typen af personoplysninger. Situationen, som gør det nødvendigt at behandle personoplysningerne. Er der tale om opfyldelse af en kontrakt? En retlig forpligtelse?

- Er der tale om udførelse af en offentlig myndigheds opgaver? Det er ofte den sammenhæng, som en behandling indgår i, der afgør, hvilken hjemmel der er relevant for den dataansvarlige.

Samtidig skal nogle grundlæggende principper altid være opfyldt, når man behandler personoplysninger. Du kan læse om de **seks principper** nedenfor.

3.1 Lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed

Den dataansvarlige skal overholde reglerne for behandling af oplysninger og skal give let tilgængelig information om behandlingen af oplysninger. Det indebærer bl.a., at den person, der behandles oplysninger om, som udgangspunkt skal have oplyst, hvem der er ansvarlig for behandlingen af oplysninger, og hvad der er formålet med behandlingen.

3.2 Formålsbegrænsning

Når der indsamles oplysninger, skal den dataansvarlige gøre sig klart, hvilke formål oplysningerne indsamles til. Det skal være saglige formål.

Man må ikke indsamle oplysninger med den begrundelse, at det måske senere kan vise sig nyttigt at være i besiddelse af oplysningerne.

Det er i første omgang den virksomhed eller myndighed mv., der indsamler oplysninger, som skal vurdere, om en bestemt indsamling af oplysninger er saglig. Det kan bl.a. bedømmes ud fra, om indsamlingen sker i forbindelse med løsningen af en opgave, som det er naturligt for virksomheden eller myndigheden at løse.

3.3 Dataminimering

Behandlingen af personoplysninger skal begrænses til det, der er nødvendigt for at opfylde formålet.

3.4 Rigtighed

Oplysningerne skal være rigtige og ajourførte. Hvis oplysningerne viser sig at være urigtige, skal de som udgangspunkt slettes eller berigtiges.

3.5 Opbevaringsbegrænsning

Personoplysninger skal slettes eller gøres anonyme, når det ikke længere er nødvendigt for den dataansvarlige at have oplysningerne.

Det er op til den dataansvarlige at vurdere, hvor længe det er nødvendigt at opbevare oplysningerne ud fra det formål, som oplysningerne oprindeligt blev indsamlet til.

3.6 Integritet og fortrolighed

Oplysninger skal beskyttes mod uautoriseret eller ulovlig behandling, ligesom det skal sikres, at oplysninger ikke går tabt eller bliver beskadiget.

4. Personnummer (CPR-nummer)

Offentlige myndigheder kan behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation eller som journalnummer.

Nedenfor kan du se, hvornår private må behandle oplysninger om personnummer.

Når den registrerede har givet samtykke i overensstemmelse med artikel 7 i GDPR.

Hvornår må private behandle oplysninger om personnummer?

Når behandlingen alene finder sted til videnskabelige eller statistiske formål. Dog må personnummeret kun offentliggøres, hvis der er givet samtykke om artikel 7 i GDPR.

I tilfælde af videregivelse af oplysninger om personnummer:

- Når det er et naturligt led i den normale drift af virksomheder mv.
- Når det er af afgørende betydning for at sikre en entydig identifikation af den registrerede.
- Når videregivelsen kræves af en offentlig myndighed.

Når det følger af lovgivningen.

Når betingelserne i databeskyttelseslovens § 7 er opfyldt.